

Børne Blad

Udkommer hver søndag.

Nr. 41.

12te oktober 1902.

28de aarg.

Et fioldvand.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for året, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer koster det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Benge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Forklaring

over

Luthers lille katekisme.

11te Læse.

48. Hvorledes skal vi helligholde søndagen og de kirkelige festdage?

Vi skal samles med trosbrødre til gudstjeneste, med hjertelig andagt tilbede Gud, høre ordets prædiken, bruge sakramenterne og desuden opbygge os ved Guds ord hjemme.

Hebr. 10, 25. Lader os ikke forlade vor egen forsamling, som nogle har for sit.

Matt. 18, 20. Jesus siger: Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, der er jeg midt iblandt dem.

Salme 26, 8. Herte, jeg elsker dit huses hellig, det sted, hvor din herlighed bor.

Salme 84, 11. En dag i dine forgaarde er bedre end ellers tusend; jeg vil heller staa ved dørtærskelen i min Guds hus end bo i ugunsteliges telte.

Jak. 1, 27. En ren og ubesmittet gudsbjerkelse for Gud og Faderen er denne, at besjæge faderløse og enker i deres trængsel, at bevare sig selv ubesmittet af verden.

Eff.: Josef og Maria, Luk. 2, 41-52. — Jesus i synagogen, Luk. 4, 16-22. — Jesus helbreder paa sabbaten, Matt. 12, 9-14.

49. Naar skal vi ellers bruge Guds ord?

Hver dag skal vi bruge Guds ord til lys paa vor vei og til søde for vor sjæl. — Husandagt.

Salme 119, 105. Dit ord er en lygte for min fod og et lys for min st.

Kol. 3, 16. Lader Kristi ord bo rigelig iblandt eder!

50. Hvorfor lader vi det jordiske arbejde være paa søndagene og de kirkelige festdage?

Vi lader det jordiske arbejde være paa Søndagen og de kirkelige festdage, forat vi uhindret kan bruge Guds ord, undgaa at forargre andre, og faa den hvile, vi trænger.

Matt. 18, 6. Hvo der forargrer én af disse smaa, som tror paa mig, ham var det bedre, at der var hængt en møllesten om hans hals og han var sænket i hæbets dyb.

Barnets aften sang.

Til min seng jeg stunder hen,
men op søger først min ven,
som idag lebsaged mig,
ham at takke hjertelig.

Tak, du hulde Gud og Fader,
at jeg dig til leder har.
Hos dig vil jeg altid bo;
du mig giver fred og ro.

"Lammets vil du i dit skjød
bære", siger du; hvad nød
har det da for lammets vel,
hørde god, Immanuel?

Send din englevagt her ned,
mig at vogte i din fred!
Al min længsel staar til dig,
som jeg elsker inderlig.

Frelser, o din fred saa sød
er min hovedpude blød;
teppet, din retfærdighed,
dækker al min syndighed.

Det er godt, du sover ei,
slumrer ikke heller; nei!
men du vaager nat og dag
og antager dig min sag.

Moder hvister sømt: "god nat,
sov i Jesu navn, min st",
trykker saa et kys paa kind,
og saa sødt jeg sover ind.

Enas hvide liljer.

Høstfjolen skinne over skovene rundt omkring
Widfield, England, og sæden, som stod
færdig til indhøstning, hølgede frem og tilbage
for den friske septembervind, lig et hav af guld.
Længere nebe i dalen, hvor den vakre herregaard
laa, havde sommerens rige pragt endnu

ikke tabt sin friskhed, og en og anden senere udforingen lilsje duftede endnu fra blomsterbedene. Wickfield-Grange var et nydigt sted, omgivet af høje løvtrær og gennemslunget af en bred elv, paa hvis bredder de blaaeste "forglemmigeier" voksede.

Imidlertid havde dette vakre hjem en usund beliggenhed, om hvilket mr. Newton imidlertid intet vilde høre, førend det ene af hans børn efter det andet slyngede hen og visnede.

Nu laa den yngste søn, den sidste af fire, for døden. Ja — nu laa han for døden! Saa havde vaagekonen sagt til den otteaarige Eva for en times tid siden. Hun havde vistnok vanskeligt for at tro, at det var saa alvorlig med sin lille broders sygdom, men følte dog en ubestemt smerte, da hun gik alene ud i haven. Hendes lille graa katunge kom hende glad imøde, og da Eva tog den i sin favn, spanndt den saa fortroligt til svar paa barnets hjærtegn, idet hun næsten mekanisk førte sin lille haand frem og tilbage gennem den bløde pels.

"Skulde Harry virkelig dø", tænkte Eva, "han, den lille snilde gut, som nu i tre aar har været gjenstand for alles glæde i hjemmet?" Hun kunde ikke tro det, og alligevel følte hun sig saa beklemmt. Alt var lyst og stille omkring hende; men om en stund blev hun vækket af sine sørgmodige tanker ved lyden af fodtrin, og hendes ældre søster var snart ved hendes side.

"Nei, nei, Marie, det er ikke sandt!" udbrød Eva ved synet af søsterens taarer og blege ansigt.

"Jo, Eva, nu har vi fire brødre i himmelen; nu staar ogsaa vor kjære lille Harry foran den store, hvide trone og blander sin røst i feiersangen til lammets ære. Men vi maa være taalmodige og tilfredse i Guds vilje, Eva. For vor kjære slyge moders skyld maa vi ogsaa prøve at skjule vor sorg og søge at trøste hende og papa."

Svorledees resten af dagen henrandt, kunde Eva ikke fortælle; alting saa mørkt og sørgeligt ud — de hvide liljer og den klare høstsol havde tabt al sin pragt for hende. Hun tænkte blot paa Harry — sin kjære lille Harry — og græd saagodt som uafslædig. Da endelig aftenen kom, tog Marie som sedvanlig sin bibel og læste høit det femtende kapitel i første Korintierbrev. Dette blev begge søstrene til en saadan trøst, at de stille og hengivne i Guds vilje faldt i en lissig søvn.

Da Harrys livløse legeme lagdes ned i graven ved siden af sine trenede brødre, løb atter en

del af det samme kapitel, og uagtet Eva ikke fuldt forstod betydningen af de dhtebare ord, prægede de sig dog dybt i den tænksomme piges hjerte, og ofte gjentog hun for sig selv: "Det saaes i fortrænelighed, det opstaar i usfortrænelighed; det saaes i vanære, det opstaar i herlighed; det saaes i skrøbelighed, det opstaar i kraft; det saaes et naturligt legeme, der opstaar et aandeligt legeme."

Saa snart Mrs. Newton blev saa frisk, at hun kunde være oppe og ude, gjordes forberedelser for en længere udenlandsrejse. Huset skulde lukkes, og tjenerne aflediges for en tid. Aftenen før afreisen gik Eva med sin katunge paa armen til den gamle Elisabeth Martin, som i sin ungdom havde været barnepige for Newton og var meget afholdt af den hele familie.

"Jeg kommer for at sige dig farvel, kjære Elisabeth", begyndte Eva, "og jeg har taget 'Risse' med for at bede dig, at du for min skyld vil have den hos dig, indtil jeg kommer tilbage, og stille godt med den."

Gamle Elisabeths øine slydtes med taarer, da hun kysede sin lille yndling og sagde: "Hvad skal jeg give lille Eva til erindring om gamle Elisabeth?" Eva sagde, at hun intet vilde have, hun kunde nok alligevel ikke glemme sin gamle veninde. Nu blev der talt forstjelligt om reisen, og ved tanken paa alt det nye, hun skulde faa se, glemte Eva sorgen over sin stilsniskse baade med "Risse" og Elisabeth. Da hun skulde gaa hjem igjen, fik hun øie paa nogle planter, som laa paa kjøkkenbænken, og spurgte Elisabeth, hvad hun skulde med dem. "Det er nogle liljerødder, som jeg har taget op fra haven idag", svarede den gamle. "Nu er de just ikke meget smukke at se til, men næste aar bliver der vakre liljer af dem"; og Elisabeth tog fem af dem, lagde dem omhyggelig i et stykke papir, gav Eva dem og sagde: "Gjem dem vel, og naar du atter faar en have at stille i, saa sæt dem ned i jorden og lad dem være dig en levende erindring om gamle Elisabeth."

Eva takkede, sagde farvel og forbandt snart mellem stobens mørke træer.

Samme aften lagdes de tørre liljeløge i en tuffert, for at ligge der i sikker forvaring, indtil Gud atter førte dem hjem igjen.

Vinteren tilbragte familien udenlands, den første del af den i Frankrig, den sidste i Italien, hvorfra de ober Schweiz vendte tilbage til England i midten af april. Mrs. Newtons helbred var bedre, Newton selv saabelsom de to piger var friske, og alle var glade over at faa komme

Afsked fra hjemmet.

Wagt dig.

hjem igjen. Dog bosatte de sig ikke atter i Vid-fjeld, men i en egn med sundere beliggenhed, hvor Newton kjøbte sig en ny eiendom. Bygningen laa paa strænten af en høi, træerne stod ikke saa nær ind til vinduerne, som i det forrige hjem, og i det fjerne skimtede man det blaa hav.

Saa snart man havde ordnet sig indeni huset, begyndte man at tænke paa et nyt haveanlæg. Eva bad sin fader om tilladelse til at faa en del af haven som sin egen eiendom; faderen opfyldte med glæde hendes ønske og udvalgte selv den mest passende plads for hende. Det var en smal strimmel langt borte i haven. "Tak, tak, kjæreste papa!" udbrød Eva med glædestraalende øine.

"Og saa skal du faa følge med til byen og selv vælge de planter, du vil have for at smykke din have med", tilføjede han og kyssede sin lille datter paa panden.

Dette var et godt løfte, men Evas første tanke ilede dog til liljeløgene, og hun fandt dem frem fra kufferten allerede samme dag. Noget tvilsomt udbredte hun dem foran sig paa bordet. Men de syntes at være ganske visne, fortrørede og raadne. "De vokser vist aldrig mere", tænkte hun. Men hun havde lovet sin gamle veninde at sætte dem, og hun var altså ærlig til ikke at holde sit løfte, uagtet det forekom hende at være ganske unyttig at faa dem. Hun viste sin moder dem og spurgte hende, om hun troede, der kunde være haab om, at de vilde komme sig i jorden. Moderen htrede tvil herom, men sagde, at Eva dog burde forsøge.

Den følgende morgen styndte hun sig ned i haven, og med en liden spade i den ene haand og løgene i den anden gik hun hen til sit eget lille stykke. Der grov hun fem huller, lagde sine fem planter i dem, uden haab om nogen- sinde at se dem spire, men for at holde, hvad hun havde lovet sin gamle veninde.

Mangt et barn havde tænkt i Evas sted for længe siden kastet dem bort, tænkende, at det ikke var nødvendigt at holde et løfte, som var givet for saa lang tid siden. Men mens hun med sin lille spade jevnede jorden over de tilfyneladende døde planter, lød i hendes indre disse ord: "Det saaes i strøbelighed, det opstaar i kraft."

Ordene bragte atter mindet om Harry levende frem for hendes sjæl. Hun var altid bleven vemodig stemt, naar hun tænkte paa ham. Hun troede vel sin moder og søster, naar de sagde, at han nu var lykkelig i himmelen;

men hvorledes det var mulig, at han skulde opstaa igjen fra de døde, hvorledes han, som nu laa i graven for at henraadne og blive til føde for ormene, skulde gaa frem af jorden forklaret og herliggjort, det kunde hun ikke fatte, og tanken herpaa havde ofte gjort hende tvilraadig. Og det saameget mere, som hun ikke kunde spørge nogen derom; thi moderen taalte aldrig at høre tale om sin lille yndling, og Marie var allerede en voksen pige, hvorfor det ikke falbt saa let for den lille otteaarige Eva at meddele sig til hende. Uden at hun ret vidste, hvoraf det kom, forenede tanken paa Harry og opstandelsen sig med de i jorden gjemte planter, og saa ofte hun betragtede den lille havefæng, gjenløb de uforlignelige stjerne ord for hende: "Det saaes i strøbelighed, det opstaar i kraft." (Sluttes.)

Dit navn — din karakter.

For mange aar siden var der samlet en hel del venner — fættene, onkler, tanter, naboer — hos en familie, hvor der var født en liden gut. De kom til barnedaaben, hvad vi vilde kalde det, skjønt det ikke netop var det samme. Disse slegtninger og venner ansaa det for givet, at gutten skulde opkaldes efter faderen, som hed Zakarias. Guttens moder mente imidlertid noget andet, "han skal hebe Johannes", mente hun. "Na", sagde de, "hvad skal det bethede; der er jo ingen i hele familien, som kaldes saa." Saa vendte de sig til faderen for at høre, hvad han vilde sige. Uden tvil mente de, at han havde samme opfatning som de. Forældre er undertiden ikke ganske enige, naar det gjælder at give et barn navn. Ja, jeg har hørt, at de paa grund af en liden uenighed om den sag har opsat at døbe barnet uge efter uge. Ved denne anledning var faderen stum, og det tog ham vel en tid, før han fik fat i sine skrivematerialer og kunde nedskrive sin mening. Hele selskabet ventede, at han vilde erklære, at gutten skulde hebe Zakarias. Men til deres overraskelse skrev faderen: "Johannes er hans navn." Det afgjorde sagen. Hvad de end kunde tænke, havde de nu ikke mere at sige.

Nu ved vi, at Johannes bethder "Herren er naadig", og vi ved ogsaa, at Johannes ikke gjorde stam paa sit navn.

Men det er ikke altid tilfældet. Den som bærer et godt navn, er ikke altid god; og den som bærer et mindre pent navn, er ikke altid ond. Langtfra. Hvis bort liv afhang af det

navn, vi hører, vilde det være af den allerførste bethdning, at vi fik et godt navn. Men saa forholder det sig heldigvis ikke. Der er ofte en særdeles stor forskel mellem folks navn og deres karakter. Ja, undertiden ligesaa stor som mellem en hunds navn og dens karakter. Jeg har engang seet en hund, som hed Nero, en stor lubben fyr, om hvilken man efter navnet at dømmes skulde tro, at den var til stræk for hele nabolaget; men i virkeligheden var den meget mere et svært snildt dyr, som altid kom folk imøde med logrende hale. Derved sluffer kunde den være fint, men det var jo rigtig.

Rent almindelige navne er ubestemt de bedste. Du synes kanske, at det er leit, at du ikke hører et stort navn, men lad ikke den ting anfegte dig. Det er bedre at have et ganske almindeligt navn og udrette noget stort end at have et stort navn og udrette noget lidet. Jeg har ondt af den gut, som gaar ud i livet med navnet Napoleon, Fritjof Ransen, Martin Luther, Karl Johan — thi man ventes saa meget af dem. Hvis du derimod heber f. eks. ret og slet Ole, Hans, Anders o. s. v., og du gjør noget til fædrelandets gavn, da ærer du det saakaldte simple navn. — "Børnetid."

Vær ikke bange for at arbejde.

Af godt, hæderligt arbejde er det svært saa folk, som tager skade.

Just, at naar du kommer ud i livet, maa du arbejde. Enten du bliver haandwerker, sjømand, farmer eller noget andet — arbejde maa du.

Vær ikke bange for, at du knækker din hals ved for meget arbejde. Det kan ske, det er sikkert, men det hænder ikke særdeles ofte. Det er forresten ikke saa meget det strenge arbejde som den maade, hvorpaa man anvender sine frifinder, som kan ødelegge ens hals.

Arbejde giver god madlyst, sund søvn og deilige hviledage.

Der findes enkelte unge mennesker, som ikke arbejder, men verben er ikke stolt af dem. De kjendes bare som den og den mands sønner.

Bliv enig med dig selv om, hvad du vil blive, og tag saa fat.

Jo flittigere du er, des mindre synd gjør du, des bedre vil du sove, des lysere og lykkeligere vil hviledagene blive, og des mere tilfreds vil verben og fædrelandet blive med dig.

— "Børnetid."

Godt for ondt.

Paa gaden stod en italiener med en liretaske. Ti-tolv gutter samlede sig om ham. En af dem skulde være rar og sagde til sine kamerater:

"Se om jeg ikke træffer hatten hans!" Han labede en snebold, sigtede og slog hatten af hovedet paa den stakkars mand.

Gutterne ventede spændt; de var vis paa, at lirekassemanden vilde blive fint; men nei! Han sluttede at spille, tog rolig sin hat op og satte den paa sit hoved igjen.

Saa vendte han sig mod den raa gut, bukte og sagde:

"Da nu vil jeg spille et stykke for dig for at gjøre dig en glæde."

Hvilken af de to liker nu dere bedst?

Hvorledes læser du?

Du læser meget — naturligtvis. Hvert aar læser du ikke bare dine lektur, men flere bøger, som du enten kjøber for dine egne penge, eller som du har faaet af fader, moder, onkel, tante. Det er godt, at du læser. Men hvorledes læser du? Jeg har ofte anledning til at høre børn læse, naar de er alene eller sammen med sine jevnaldrende. De læser for fort — næsten gennemgaaende for fort. Det er ikke bra, det gjælder ikke at kjøre gennem en bog med jernbanefart; det giver dig intet varigt udbytte at "fluge" en bog. Naar dine fjære giver dig en bog, mener de ikke, at du skal forhaste dig med at komme den igjennem. Der er bøger, som er saa spændende, at man næsten tvinges til at læse dem ud paa en eftermiddag. Men gjør ikke det! Er det en god bog — og det bør det være, det kan være det samme, om den ikke er saa spændende —, saa giv dig god tid. Tag lidt ad gangen, bare nogle sider! Væg merke til sproget. Ser du en god vending, saa kan du gjerne skrive den ned og lære den udenad. Og leveres der en beskrivelse af et landskab eller en person, saa gaa ikke videre i bogen, før du har dannet dig et billede af landskabet eller personen, før du saa at sige har taget et fotografi af dem. De dygtigste forfattere skriver sli, at man ret som det er maa stanse for at tænke, nyde, se, mens de mindre gode forfattere ikke giver os noget at tænke paa eller nyde.

Hvordan læser du?

Vogt dig!

”Som en høne forsamler fine kyllinger under sine vinger,” det ord hender du fra religionsundervisningen. Hvor flink hønemor er til at varme fine smaa og til at — forsvare dem. Det har du vist seet. Den lille pige paa' vort billede vil ikke gjøre de smaa kyllinger noget ondt. Naturligvis. Nei, hun er bare lidt nysgjerrig, eller hun vil paa nært hold stifte bekendtskab med den store familie. Men vogt dig, min lille ven, thi kommer du nærmere, tror hønemor, at du ikke har videre pene henfigter, og da sætter den kanske lige i ansigtet paa dig. Derfor: Vogt dig!

Geografisk gaade.

For og endebogstaverne i nedenstaaende ord læst ovenfra og ned. d banner navnene paa to europæiske hovedstæder:

1. En by i England.
2. En elv i Spanien.
3. En by i Frankrige.
4. En by i Norge.
5. En af de forenede stater i Amerika.
6. En flod i Afrika.

Dpl. paa gaader i nr. 39.

Billedgaade:

Børnetidende er et meget godt blad.

Gaade:

Victoria — Viktor.

Fiskerbillede.

Hvor er fiskeren?

Billedgaade.

